

רשימות חוברת נד

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"ק פרשת עקב, שמיני מתברך כ"ף מנחם-אב, יום ההילולא של כ"ק הרה"ג הרה"ח וכו' המקובל מהור"ר לוי יצחק ז"ל נ"ע, אביו של כ"ק אדמו"ר זי"ע, הננו מוציאים לאור מאוצר רשימותיו של כ"ק אדמו"ר שרשם לעצמו — מפתח ל"מכתבי אדמו"ר שליט"א" (ס"ו מכתבים) — שתוכנם חידושים וביאורים בתורת הנגלה ותורת הנסתר¹ — שקיבל רבינו מאביו בשנות תרפ"ח — תרצ"ט), הכולל: תאריכי המכתבים, תוכנם, ומספר דפי כל מכתב בכת"ק.

המכתבים המופיעים במפתח זה נדפסו ב"לקוטי לוי יצחק — א) ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומחז"ל, ב) אגרות קודש"² [רובם במדור "אגרות קודש", וחלקם במדור "ליקוטים כו' ומחז"ל"³], מלבד המכתב דט"ז תמוז תרצ"א, שלא נדפס לעת-עתה, ומתפרסם לראשונה בחוברת זו, מגוכתי"ק הרלו"צ ז"ל⁴.

בהערות בשוה"ג מהמו"ל — צויין: א) מקומו של כל מכתב בספר לקוטי לוי"צ, ב) המקומות שבהם ציין רבינו הערות קצרות על מכתבי אביו בשעה שקיבלם, ג) המקומות שבהם נזכר ע"ד מכתביו של רבינו לאביו וכיו"ב.

מערכת „אוצר החסידים"

עש"ק פ' עקב, ה'תשנ"ו
ברוקלין, נ.י.

1) לשון רבינו ב"פתח דבר" ללקוטי לוי"צ (דלקמן בפנים). — ולהעיר, שבאגרות-קודש שנדפסו בלקוטי לוי"צ ישנם עוד ג' מכתבים שלא הזכיר רבינו במפתח: א) "כסלו רפ"ט" (לקולוי"צ אגרות-קודש ע' רז) — הוראות בנוגע לחתונה, ב) "מברק י"ד כסלו תרפ"ט" (שם ע' רז) — ברכה לחתונה, ג) "יום א' אמור" (שם ע' שז"ח [בין המכתבים דשנת תרצ"ד]) — חוות-דעת על החידושי תורה כו'. ואולי הסיבה לכך היא מפני שתוכנם אינו חידושי תורה.
2) הוצאה ראשונה — בשנת תשל"ב. הוצאה שלישית עם הוספות — בשנת תשמ"ה.
3) הנדפסים במדור אגרות-קודש, הם בסגנון של מכתב (שפותחים ב"אהובי חביבי כו'", ויש בהם דברי ברכה וכיו"ב, והמשכם — חידושי תורה), והנדפסים במדור "ליקוטים כו' ומחז"ל" — אינם אלא חידושי תורה (מלבד "פורים רצ"ג", שיש בו רק חידושי תורה, ונדפס במדור אגרות-קודש (ע' רצד)).

מכתבי אמו"ר שליט"א

רפ"ח

2	מצה וכוסות.	ער"פ ¹
3	קדושה. ג' ר"ת דאנכי בש"ס וביל"ש.	ערה"ש ²
4	(שבת קה ויל"ש) ג' ר"ת דאנכי והשנוים ביניהם.	3?
2	ג' בחי' בכתר. ז"ת וג"ר ⁴ .	
2	חיים. טוב. שלום.	ער"ה ⁵

רפ"ט

1	סוכה. סכך.	ערה"ס ⁶
2	תנאים ונוסחה. מצא וכו' ויפק וכו'.	ו' כסלו ⁷
7	חתונה. מעלת יום הג'. כסף שטר וביאה. יד'. כסלו.	ו' כסלו ⁸
8	(פסחים ה.) בשכר ג' ראשון זכו לג' ראשון. ג' בחי' בכתר. אתדל"ע ואתדל"ת.	יב' שבט ⁹
11	(ויק"ר פל"ז) ר"ט יהב לר"ע ת"ר קנטרין וכו'. בי' כל הסיפור ושנוי הגירסא במס' כלה.	כח' אייר ¹⁰

---

(1) נדפס בלקוטי לוי"צ אגרות-קודש ע' קצזח.

(2) שם ע' קצטר.

(3) = ללא ציון תאריך. נדפס בלקוטים על פסוקי תנ"ך ומחז"ל ע' נא"ז.

(4) = ז' תחתונות וג' ראשונות.

(5) אגרות-קודש ע' ר"רא.

(6) שם ע' רא"ב.

(7) שם ע' רב"ג.

(8) שם ע' רג"ו.

(9) לקוטים על פסוקי תנ"ך ומחז"ל ע' קג"ג.

(10) שם ע' קפ"צג (ומ"ש שם כ"א אייר הוא ט"ס).

5 רשימות חוברת נד

3	שבועות. חס' ומלא.	ערה"ש ¹¹
19	בין (פסחים סב:) ר"ש אתי וכו' ס' יוחסין וכו' בין אצל וכו'.	נשא ¹²
4	יודא בנימין ושמעון.	ערה"ה ¹³

ר"ן

12	כסף שטר וביאה. ח"י שנה ¹⁵ . שנה א' לא יצא בצבא וגו'. שאר כסות ועונה.	כסלו ¹⁴
16	(מגילה ב:) מגילה נקראת וכו' ליום הכניסה.	ו' אדר ¹⁶
4	כה תאמר וגו' ותגיד וגו'. סיני ועוקר הרים. רבה ור"י.	ערה"ש ¹⁷
8	כתיבה וחתימה. (רפ"ה דערכין) האומר וכו' באמה של ירמטי' וכו'.	ערה"ה ¹⁸

רצ"א

4	נשואין. שנתים.	ח' כסלו ¹⁹
8	שניאור זלמן. מאסר. יט"כ.	יט' כסלו ²⁰
8	ב"ח במצה האמצעית. ב"פ בפרך (סוטה יא:). הקדמה לחה"ש.	ערה"פ ²¹

-
- (11) אגרות-קודש ע' רח"י.
 (12) לקוטים על פסוקי תנ"ך ומחז"ל ע' קיג-נו. — בסופו נדפסו כמה ציונים של רבינו.
 (13) אגרות-קודש ע' שיא-ד (מכתב זה, וכן שאר המכתבים דשנת תר"ן, נדפסו לאחרי
 המכתבים דשנת תרצ"ד, בגלל טעות המעתיק ש"הרצ"ת" הוא תרצ"ה, במקום ה'רצ"ת).
 (14) שם ע' שטו-כא ("ביום ג' .. ט"ו כסלו הרצ"ת הבעל"ט תתמלא שנה אחת מיום בואכם
 בברית הנשואין" (וראה הערה הבאה). בע' שטז — ציון של רבינו).
 (15) "הזמן לנשואי איש ואשה הוא בגמר י"ח שנה, כמאמר בן שמונה עשרה לחופה ..
 והשנה הראשונה דהנשואין שהיא שנת י"ט וכו'".
 (16) לקוטים על פסוקי תנ"ך ומחז"ל ע' קסה-עז.
 (17) אגרות-קודש ע' שמג-ה.
 (18) שם ע' ריד.
 (19) שם ע' רטריח.
 (20) שם ע' ריח-כד. — בסופו נדפסו כמה ציונים של רבינו.
 (21) שם ע' רכה-לא.

רשימות חוברת נד

3	(מנחות ²³) מעשה ובא העומר וכו'.	ערה"ש ²²
2	(תענית ²⁵) ה' דברים וכו' ובט' באב.	טז' תמוז ²⁴
9	(ר"ה טז.) אר"י למה תוקעין וכו' ואר"י וכו' ואר"י וכו'.	ער"ה ²⁶

רצ"ב

15	ג' שנים ²⁸ . ודוי מעשר. מצות הקהל.	טו' כסליו ²⁷
14	הלולא דאדה"ז. טבת. ותלקח אסתר וגו' טבת וגו'. במוצש"ק וכו'. שניאור זלמן.	כד' טבת ²⁹
13	המשך למכ' טו"כ. ענין לא בשמים היא. נס וטבע.	יט' שבט ³⁰
2	משלוח מנות. רבה ור"ז.	ט' אד"ש ³¹

(22) שם ע' רלב-ג.

(23) סד, ב.

(24) נדפס לראשונה בהוספה לחוברת זו (לקמן ע' 15 ואילך).

(25) משנה סוף תענית.

(26) אגרות-קודש ע' רלד-ט.

(27) שם ע' רלט-מט.

(28) "מיום בואכם בברית הנשואין למז"ט".

(29) שם ע' רמט-נח.

(30) שם ע' רנח-סז (ושם: "וע"ד הערותיך על מכתבי נהנתי מהם מאד, ואם חכם בני ישמח לבי גם אני כו', ומי יתן והי' שתעשו הערות גם על שאר הענינים האמורים בו. ובגוף הערותיך*, הנה הערתך הא' כו', הערתך הב' כו', הערתך הג' כו', הערתך הד'** וכו'". "ע"ד קושייתך כו'").

ובסיום המכתב: "הנך רואה שהמכתב כבר מונח אצלי עוד מן י"ט שבט, שכתבתיו אז רובו, היינו עד הערתך הד' .. ורק הלילה והיום בכ"א אדר ב' מצאתי עת פנוי קצת וכתבתי מהערה הד'".

ומוסיף: "שלחתי .. משלוח מנות קונטרס א' גדול .. ביום ה' שקודם פורים*** .. בבקשה להשיב .. דעתכם עליו אחרי עיונכם בו היטב".

(31) שם ע' רסז-ח ("לקיים ומשלוח מנות איש לרעהו .. רצוף לכם בזה קונטרס א' .. בענין מלפניו" (הכוונה למכתב הבא). ובסיומו: "כבר מונח אצלי מענה כתובה על הערותיך הקודמות, ורק איזה דבר עוד נצרך לכתוב").

(* על המכתב דטו' כסלו.

** בדברי הירושלמי בטעם קריאת פ' מעשרות בהקהל. — ראה בארוכה "רשימות" חוברת ד' נ' 25 ואילך משמחת בית השואבה דשנה היא (תרצ"ב).

*** הכוונה למכתב ט' אד"ש דלקמן.

	אם על וגו' מלפניו. במסורה מלפניו ח'. השייכות.	ט' אד"ש ³²
13	מלפניו בינה.	
1	פסח בג' כתות.	יא' ניסן ³³
12	ד' כוסות. וכמה רביעית וכו'.	עשה"ג ³⁴
2	יהונתן ודוד.	ערח"ש ³⁵
6	(ר"ה כט:) תד"ש ³⁷ וכו'. יצתה תק"ש ורדית הפת וכו'. ג"פ בש"ס. כו"ח ³⁸ .	ער"ה ³⁶

רצ"ג

4	וישסף שמואל את אגג וגו'. עמלק המן אגג. שמואל.	פורים ³⁹
2	לג'י ⁴¹ .	יא' ניסן ⁴⁰
2	מצה וכוסות. טו' סימנים.	ערח"מ ⁴²

רצ"ד

2	ג' חיי שרה ⁴³ (שבת סג:) ב' ת"ח המחדדין וכו'. בלקו"ת שקרבן צ"ל בפה.	
---	---	--

- (32) לקוטים על פסוקי תנ"ך ומחז"ל ע' סט"צה.
- (33) אגרות-קודש ע' רעז (נדפס בטעות לאחרי המכתב דערב שבת הגדול).
- (34) שם ע' רסח"עו.
- (35) שם ע' רעז"ט.
- (36) שם ע' רעט"צד.
- (37) = תנא דבי שמואל.
- (38) = כתיבה וחתימה (בתחלת המכתב: "לשנה טובה תכתבו ותחתמו", ובסיומו: "בהיות שהמכתב הזה נגמר בליל הו"ר הנני מברככם גם בגמר חתימה טובה").
- (39) שם ע' רצד"ח (וראה לקמן הערה 42).
- (40) שם ע' שכג"ה.
- (41) "בי"א ניסן .. ימלאו לך שלש ושלשים שנה כו'". — וצ"ע מקומו כאן (בשנת רצ"ג), דלכאורה שייך לשנת רצ"ה, שאז מלאו לרבינו ל"ג שנה.
- (42) שם ע' חצר"ש (ובסיומו: "אחר הפסח .. אשיב על הערותיך המחוכמות על הענין דפ' זכור" (במכתב דפורים)).
- (43) שם ע' ש"שא (ושם: "טוב הדבר שאמרת .. הי' לענג מה שהיית במסיבה בשמחה ואמרת דברים טובים ונכונים"). * "בדבר מה שכתבת אודות שמינית שבשמינית כו'". "נזכרתי שבמכתבך הקשת על המבואר בלקו"ת וכו'". — בסופו נדפסו ציונים של רבינו.

(* כנראה הכוונה לדברי רבינו בשמחת בית השואבה תרצ"ג — נדפס ב"רשימות" חוברת טו (וראה בהערות המו"ל שם).

רשימות חוברת נד

- פ' חיי שרה⁴⁴ (ח"ש כד' נה) תשב הנערה אתנו וגו'. ענין
הנסירה. 31
- יא' טבת⁴⁵ המשך לענין דהקדש קרבן בפה⁴⁶. בענין שמינית
שבשמינית. 2
- פורים⁴⁷ (מגילה טז:) אר"י ו' דויזתא וכו' ובב"מ (פז.) כי
מורדיא דלברית וכו'. פת וקטנית. 4
- פסח שני⁴⁸ הערות למכ' פורים. ענין פ"ש בקצור. 2
- ?⁴⁹ בענין פורים: רבה ור"ז וכו' שחטי' וכו'. ענין מצה
וכוסות. 3
- ער"ה⁵⁰ כו"ח לאה ורחל. בר"ה יכתובן וכו'. 4

רצ"ה

- ערוהכ"פ⁵¹ נסירה דהוד דמל' וכו'. 2
- ט' כסלו⁵² הלולא דאדהאמ"צ. שמו שנות חיו וכו'. 18
- ?⁵³ ע"ד הערה בפס"ד להצ"צ (חצי שעור). בת"י
מטות (נקבה יב"ש). בלקו"ת חקת (ב' שמות
בפסוק אחד). 2

(44) לקוטים על פסוקי תנ"ך ומחז"ל ע' כא-מט.

(45) אגרות-קודש ע' דש-שה (ושם: "ע"ד קושייתך עוד הפעם . . על האמור בלקו"ת שאין קרבן קדוש אלא ע"י אמירה בפה כו", "ע"ד קושייתך בהמבואר בתו"א בדרושי פורים שצ"ל שמינית שבשמינית וכו"). — בסופו מציין רבינו: "לעיין בהציונים אצלי במחברת כו".

(46) שנוכר במכתב ד"ג' חיי שרה".

(47) לקוטים על פסוקי תנ"ך ומחז"ל ע' קעז-פו (ובסופו: "סליק הרשימה כו' ערב פורים התרצ"ה").

(48) אגרות-קודש ע' שריז (ושם: "ע"ד הערותיך כו' וע"ד ההערה כו' ע"ד ההערה וכו")

— מענה על הערותיו של רבינו על הקונטרס דפורים שלפנ"ז).

(49) שם ע' שביד (ושם: "נהניתי מביאורך שאמרת על המארוז"ל ברבה ור"ז כו"). ובהמשך הענין: "ואז סרה קושייתך כו" (וראה גם לקו"ש חל"א ע' 177 ואילך)).

(50) שם ע' שחיא (ודלא כמ"ש בהערת המו"ל שם שהוא מער"ה תר"צ. ומה גם שהמכתב מער"ה תר"צ נדפס מיד לאח"ז (שם ע' שיא)).

(51) שם ע' שכב"ג.

(52) שם ע' שכז-מב (מכתב זה נזכר ב"רשימות" חוברת לט ע' 11).

(53) שם ע' שכה"ז ("ע"ד הערותיך בחידושי תורה. א) בפסקי דינים וכו'. ב) בתרגום יונתן

וכו'. ג) בלקו"ת וכו". ובסיום המכתב: "ואשאלך אני מה דאמור בעירובין וכו").

9 רשימות חוברת נד

1	בר"ה אכלו משמנים וגו'.	ד' סליחות ⁵⁴
15	(עירובין פ"ב ⁵⁶) מעשה בכלתו של ר"א וכו'.	ער"ה ⁵⁵

רצ"ו

0,5	מעוֹת חנוכה.	ערח"נ ⁵⁷
2	(ב"ב ע"ה) רבב"ח כו' מתי מדבר וכו'.	ג' שמות ⁵⁸
1	ל"ד ב"פ טוב ⁶⁰ .	ח' ניסין ⁵⁹
62,23	שתה"ל וכבשי עצרת. (ב"מ נ"ט) אר"י וכו' דתתעטרו.	ערה"ש ⁶¹

רצ"ז

3	ג' נשים נפקדו בר"ה.	ה' תשרי ⁶³
0,5	שייכות ר"ה וסוכות.	יג' מ"ח ⁶⁴
8	(סוכה כ:) אר"ש מעשה בטבי וכו'.	יג' מ"ח ⁶⁵

-
- (54) שם ע' שכא (ודלא כמ"ש בהערות המו"ל שם שהוא משנת תר"צ). — ונדפס בטעות בתחלת שנת תרצ"ה, ומקומו לקמן בסוף שנת תרצ"ה.
- (55) שם ע' שמה"נז.
- (56) עמוד א.
- (57) שם ע' שנח (ערב חנוכה).
- (58) שם ע' שנח"ס ("ואעירך בראשי פרקים בדבר המאמר דרבב"ח .. שדברת אודותיו"*) .
- (59) שם ע' שם.
- (60) "בעבור שימלאו לך מספר טו"ב שנה כפול".
- (61) שם ע' שסא"פ (בסיום המכתב: "נא בלי ישונה לשלוח לי .. חוות דעתך מהאמור לעיל"). — בסופו (ע' שפא) נדפסו כמה ציונים של רבינו.
- ולהעיר שבתוכן המכתב מציין רבינו המאמר העיקרי שנתבאר בו, ולכן לא הזכיר ה"מאמר המוסגר" — עם היותו מאמר ארוך (ארבע וחצי דפים בדפוס) — בביאור הסוגיא ד"יחונן חקוקא נפק לקרייתא כו" (פסחים ג, סע"ב).
- (62) ראה שם ס"ע שפ: "בס"ה יש כאן כ"ג עמודים כמספר חו"ט המשולש דתורה, חי"ה".
- (63) שם ע' שפכ"ד.
- (64) שם ע' שפד (ושם: "דוק היטב בהקונטרס והודיעני דעתך עליו"). ושם: "לשלוח בלי העתק חוששני שלא יאבד ח"ו כמו שלא נתקבל המכתב תשובה בקיץ העבר".
- (65) לקוטים על פסוקי תנ"ך ומחז"ל ע' קנו"סה.

3	מספר שמונה ⁶⁷ .	טו' כסלו ⁶⁶
0,5	לה ⁶⁹ . וארפכשד חי ל"ה.	יא' ניסן ⁶⁸
22	המשכן, החצר, כלי המשכן.	ז' אייר ⁷⁰
0,5	שייכות נעלים ופסח ⁷² .	אייר ⁷¹
4	בנין המל'. אב אלול.	ער"ח אלול ⁷³

צ"ח

1	ענין עיוהכ"פ ויוהכ"פ.	ערוהכ"פ ⁷⁴
1,5	טו' שבט ר"ה לאילנות.	ב' יתרו ⁷⁵
7	מספר ל"ו ⁷⁷ . ב"פ ח"י וכו'.	יא' ניסן ⁷⁶
0,5	בית. ב' חדרים ⁷⁹ . אבנים עצים עפר.	טו' מנ"א ⁷⁸

צ"ט

1	תמר, ככותבת. תמרתא דחינוניתא (סוטה מט.).	ערוהכ"פ ⁸⁰
---	--	-----------------------

-
- (66) אגרות-קודש ע' שפה-ז.
 (67) "שמונה שנים ליום בואכם בברית הנשואין למזל טוב".
 (68) שם ע' שפז.
 (69) "ליום הולדתך .. בן ל"ה".
 (70) שם ע' שפח-תו ("את מכתבך* .. קבלתי .. ואעורר לך בו הערות. ואתחיל מן המאוחר אל המוקדם וכו'". ומסיים: "הא לך ההערות על מכתבך .. וה' יהי' בעזרנו לכוון אל האמת, לאמתתה של תורה, ועלה והצלח בני בתורה כו'").
 (71) שם ע' שפז.
 (72) "ת"ח בעד המנעלים שנתקבלו במועד חג הפסח .. המה טובים".
 (73) שם ע' תוי-ב.
 (74) שם ע' תיב-ג.
 (75) שם ע' תיג-ד.
 (76) שם ע' תיד-כ.
 (77) "יום הולדת שלך שמלאו לך שלשים ושש שנה".
 (78) שם ע' תכ.
 (79) "כשהדירה היא בעלת שני חדרים כדירתכם זאת כו'".
 (80) שם ע' תכא-ב.

(* כנראה הכוונה לרשימה ד"ב' ניסן, תרצ"ז. פאריז" — י"ל בעזה"י בקונטרס בפ"נ.

0,3	י' שנים לחתונה.	כב' כסלו ⁸¹
0,5	תפלין ⁸³ , ג"פ חיים, בנים.	יט' טבת ⁸²
0,3	קיר מזבחך לרצון יחוד זו"ן.	עש"ק זכור ⁸⁴

---

(81) שם ע' תכב.

(82) שם ע' תכב-ג.

(83) "כותב הנך שהתחלת להניח תפלין דשמושא רבא".

(84) שם ע' תכג.

ב"ה. ט"ז תמוז. רצ"א ברלין

אהוביי מחמדיי היקרים שיחיו
שלום לכם עה"ע

... מחר הוא י"ז בתמוז, התחלת בין המצרים, וסיומן הוא ט"ב. שה' דברים אירעו לאבותינו ב"ז בתמוז וה' בט"ב, כדאיתא במשנה סוף תענית ע"ש. שהעיקר מה שאירע ב"ז בתמוז הוא חורבן התורה, דהיינו שבירת הלוחות, ואפוסטומוס שרף את התורה. ובט"ב הוא חורבן בהמ"ק בראשונה ובשני', והוא היפך מן ביום חתונתו זו מתן תורה וביום שמחת לבו זו בנין בהמ"ק.

והיינו ע"י תורה נעשה יחוד חו"ב, כי תורה היא במוחין. וכמארז"ל א' ב' אלף בינה, שהוא לימוד תורה. וידוע שא' ב' קאי על חו"ב. וע"י בנין בהמ"ק נעשה יחוד זו"נ, כמא' גדול מקדש שניתן בין ב' אותיות, שהם הב' שמות הוי' אד', להורות שע"י מקדש מתייחדים הוי' ואד', זו"נ (ובמקדש ראשון הי' ע"ד שילוב אד' בהוי', יחו"ע. ובמקדש שני הי' ע"ד שילוב הוי' באד', יחו"ת).

ושריפת התורה הוא היפך מן יחוד חו"ב, שנסתלק הי' מן ה' עילאה. והשורף אותה הי' אפוסטומוס, שהוא מלה מורכבת מן אפס ומן טמס. אפס קאי על הקליפות, כמ"ש במאו"א מע' אפס ע"ש. והם המנגדים למוחין, לכח"ב דקדושה. כי אפס רומז על כח"ב, הא' כתר, פס בגימט' חכמה בינה. אך זה רומז על הפנים דכתר וביטול אחורי' בחו"ב שהי' בתהו (וכמ"ש במ"א בענין פ"ס דפסכתר). וזהו ואפס ותהו נחשבו לו. ההפרש בין אפס לתהו, הוא, אפס רומז על פנים דכתר וביטול אחוריים דחו"ב, ותהו רומז על הז"ת שנשברו. נמצא אפס שקאי על הסט'

רצ"א ברלין: הוספת רבינו על גליון המכתב (שנתקבל בהיותו בברלין).
עה"ע: עד העולם.

ביום חתונתו כו' בהמ"ק: משנה סוף תענית.
וכמארז"ל כו' תורה: שבת קד, א ובפרש"י.

וידוע כו' חו"ב: ראה ספר הערכים חב"ד מע' אותיות אות ב' ס"ה (ע' רעו). וש"נ.
כמא' גדול מקדש כו' הוי' אד': ברכות לג, א. וש"נ. וראה לקו"ת נשא כא, ג.

כמ"ש במאו"א מע' אפס ע"ש: "אפס נק' הקליפה כי אין בה ממש ואפס ותהו".
ואפס ותהו נחשבו לו: ישע"י מ, יז.

דלעו"ז הוא מפני שהם מנגדים למוחין. וטומוס פירושו קבוצת קונטריסין, דהיינו ספר, עיין בערוך מע' טומוס, שהוא ההיפך מן הספר תורה. והיינו אפס טומוס פירוש שהספר שלו הוא אפס, היפך מן ספר תורה. וזהו שהוא דוקא שרף את התורה, כי הוא המנגד לה. ושרפה דוקא, ששריפה מגיע בה' ראשונה של שם (גם הוא כמו בן בעור, שבעור הוא מכין הבערה. והבן). ופירוש אפוסטומוס הוא מי שנולד אחר מיתת אביו, כמ"ש בערוך השלם מע' אפוסטומוס ע"ש. וא"כ איש כזה בחינתו הוא שאינו מכיר את אביו ואינו יודעו, זהו שהוא דוקא שורף את התורה, שעושה פגם ביחוד חו"ב, דהיינו שיסתלק חכ' בחי' האב מהאם דבינה. וזהו הה' דברים שאירעו בי"ז בתמוז. הוא מה שנשארה הה' ראשונה בלי הי'. והה' דברים שבט"ב הוא שנסתלק הו' דז"א מן ה' אחרונה דמל'. ונשארו הב' ההי"ן בלי י' ו'. שפירוש ה"ה הוא מבכין צרה ויגון ר"ל. (ונשארו הההי"ן אלמנות מבעליהן י"ו. וזהו איכה ישבה כו' העיר כו' היתה כאלמנה, היינו שהעיר דמל' נעשית כאלמנה דבינה. ודו"ק).

ומ"מ עיקר האבילות נקבע על ט"ב, שנעשה הפירוד בין זו"ן, יותר מעל י"ז בתמוז, שנעשה הפירוד בין חו"ב. הוא מפני שהעיקר הוא יחוד גופני דזו"נ. ויחוד חו"ב תלוי ביחוד זו"נ, כמא' נשבע הקב"ה שלא יכנס בירושלם של מעלה עד שיכנס בירושלם של מטה. ועיין בע"ח שער הזיווגים פ"א ע"ש והבן. וכן בהנוקבין לאה ורחל שהם הב' ההי"ן שבשם, העיקר היא רחל שנק' אשת יעקב, משא"כ לאה. ועוד זאת, כי בחו"ב לא הי' שבירה ח"ו רק ביטול בלבד, משא"כ בזו"נ שהי' שבירה.

עיין בערוך מע' טומוס: ראה ערך טמס: "טומוס .. חלק וקבוצת קונטריסין".
שריפה מגיע בה' ראשונה: ראה תניא אגה"ת ספ"ז: "עפ"י הסוד .. הפוגם באות ה"א כאילו נתחייב שריפה".

בן בעור: ראה גם לקוטי לוי"צ לזח"ג ע' שנח (בענין בלע בן בעור דמלכי תהו) ש"בעור הוא מלשון הבערה באש".

כמ"ש בערוך השלם מע' אפוסטומוס ע"ש: "פי' פוסטומוס בל"ר מי שנולד אחר פטירת אביו".
פירוש ה"ה הוא מבכין צרה ויגון: עיין לקוטי לוי"צ לזח"א ע' רלז.

איכה ישבה כו' היתה כאלמנה: איכה בתחלתו.

כמא' נשבע הקב"ה כו': ראה תענית ה, א. זח"ג טו, ב. ועוד.

ועיין בע"ח שער הזיווגים פ"א ע"ש: ושם: "משארז"ל נשבע הקב"ה שלא יכנס בירושלים של מעלה, שהוא זוג או"א, עד שיכנס בירושלים של מטה, שהוא זוג שלים דזו"ן".

רחל שנק' אשת יעקב: כמ"ש (ויגש מו, יט) "בני רחל אשת יעקב", "ובכולן לא נאמר בהן אשת, אלא שהיתה עיקרו של בית" (פרש"י. וראה פרש"י ויצא לא, ד).

והראי' כי בעצם אותיות י"ה נשארים גם בזמן הגלות, משא"כ ו"ה שהם חסרים, כמארז"ל.

והאל הטוב ירחם על שארית פליטת עמו, ויהפוך לנו את בין המצרים לששון ולשמחה. שלא יהי' עוד מצרים ח"ו, אלא נחלה בלי מצרים, פרזות תשב ירושלם, ע"י בחי' יעקב שנחלתו הוא בלי מצרים, כמארז"ל, מדת הרחמים, המעורר רחמים על כל ישראל, כמ"ש בתניא פמ"ה (מ"ה דוקא, שם מ"ה, שהוא בת"ת קו האמצעי, שזהו שייך ליעקב) שנקראת דרך ישר בתניא שם. ישר דוקא (דרך ישר שייך לת"ת מדתו של יעקב, כמאמר איזהו דרך ישרה שיבור לו האדם כל שהיא תפארת כו' ותפארת לו כו'. ואמר זה רבי, שהוא ג"כ ע"ד בחי' יעקב. עיין במד"ר ר"פ ויחי), היינו בחי' ישר יחזו פנימו, שיהי' השגחת אנפין באנפין. וכמ"ש ביעקב ויקרא שם המקום פניאל כו' ויזרח לו השמש כאשר עבר את פנואל. פניאל ב"י ופנואל בו'. היינו שיחזרו וישובו הי' ו' למקומן להב' ההי"ן. והיינו כשיאירו ויתגלו הנהורין שבא"א, אז יהי' יחוד חו"ב ויחוד זו"נ בשלימות היותר ראוי. והוא כמו שיעקב עבד אצל לבן (לובן העליון. החיבורתא שבפנים. עיין בשער א"א פי"ג וי"ד) עבודות כאלו ששוויים י' פלורין וששה פלורין, ולקח ב' טליותיו לאה ורחל (כמ"ש במד"ר פ' ויצא ע"ש), שהם התרין ההי"ן. והוא שנעשה היחוד השלם

י"ה כו' ו"ה כו' כמארז"ל: עה"פ (ס"פ בשלח) "כי יד על כס ייה", "נשבע הקב"ה שאין שמו שלם כו' עד שימחה שמו של עמלק" (פרש"י — מפס"ר פי"ב. וראה תו"ש עה"פ אות קכז), היינו, שאותיות י"ה נשארים גם בזמן הגלות, והחסרון הוא באותיות ו"ה.

ויהפוך כו' לששון ולשמחה: ע"פ ירמי' לא, יב. זכרי' ח, יט.

נחלה בלי מצרים: שבת קיח, סע"א.

פרזות תשב ירושלם: זכרי' ב, ח.

יעקב כו' בלי מצרים כמארז"ל: שבת שם ואילך: "נחלה בלי מצרים .. נחלת יעקב אביך .. כיעקב שכתוב בו ופרצת וגו'".

פמ"ה כו': ראה גם לקוטי לוי"צ לזח"א ע' רמח.

שנקראת דרך ישר בתניא שם: "עוד יש דרך ישר לפני איש לעסוק בתורה ומצות לשמן ע"י מדתו של יעקב אע"ה שהיא מדת הרחמים כו'".

כמאמר איזהו דרך ישרה כו': אבות רפ"ב.

עיין במד"ר ר"פ ויחי: ושם (פצ"ו, ד (בסופו)): "רבינו .. בחייו הי' דר בצפורי שבע עשרה שנה, והי' קורא על עצמו ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה, וחי' יהודה בצפורי י"ז שנין". וראה גם תורת לוי"צ לגיטין ע' קב.

ישר יחזו פנימו: תהלים יא, ז.

ויקרא שם המקום פניאל כו' פנואל: וישלח לב, לא-לב.

כמ"ש במד"ר פ' ויצא ע"ש: ושם (פ"ע, יד (ובפי' מת"כ)): "ויאמר לבן ליעקב הכי וגו' ועברתני חנם, אפשר כן (שעבד עמו בחנם לגמרי), אלא אין הות פועלא בעשרה פולרין הוה

דחו"ב, י' בה', ודזו"נ, ו' בה', שענין היחוד הזה הוא התגלות אלקות בגלוי ממש, כמ"ש ונגלה כו' וראו כל בשר. יחוד חו"ב הוא ההתגלות דאלקות שאין עוד רק אלקות בלבד שהוא אחד האמת והוא לבדו הוא ואפס זולתו, עיין בתניא פל"ה בהגה"ה, ויחוד זו"נ הוא ההתגלות שכל מה שישנו הוא רק אלקות בלבד. ואז יוטב בכל הטוב הגמור והמוחלט הן ברוחניות והן בגשמיות (מצד יחוד רוחני דחו"ב ויחוד גופני דזו"נ), בנשמה ובגוף, בכל מילי דמיטב מנפש ועד בשר, לכל ישראל ואנחנו בתוכם. כחפץ אוהבכם וחפץ בטובכם תכה"י ומצפה לישועת ה'.

לוי יצחק

יהיב ל"י בחמשה, ואם הות מובילותי בו' פולרין הוה יהיב ל"י בג' פולרין (אם הי' פועל אחר עושה בעשרה פולרין (מין מטבע) ליום הי' יעקב עושה עמו בחמשה, ואם הי' משא .. בששה פולרין הי' נותן לו שלשה פולרין), א"ל מה את סבור ממון אתית בעי מינך, לא אתית אלא בגין תרתינן טלייתא" (לא באתי אלא בשביל שתי בנותיך).

כמ"ש ונגלה כו': ישעי' מ, ה.

עיין בתניא פל"ה בהגה"ה: "אור א"ס ב"ה אינו מתייחד אפי' בעולם האצילות אלא ע"י התלבשותו תחלה בספי' החכמה, והיינו משום שא"ס ב"ה הוא אחד האמת שהוא לבדו הוא ואין זולתו וזו היא מדרגת החכמה וכו'".